

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de
Antverpiæ, 1649**

§. 8. Iniuriis Christum laccessunt: quia quod illum pauperem notarunt, nihil de illo magni crediderunt, contra statuta medij sicli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](#)

iporum Deorum filium extollent, ac prout Gentiles heros celebrabant: *Izuen idolum mihi. Fa-*
cultatibus abundet & pondus habebit, prepende-
bit eius statua, atque iustissimus, nobilissimus,
honoratus habebitur. O granissimam calum-
mam, dicit Dominus: Dixit calumniam. Quid
igitur, num quia corporis defunt pecunia, & ani-
ma virtus debet esse? quia crumenæ non in-
funt nummi, debet cordi non melle. obilitas?
Hæc illa est proditoria fallaxque calumnia, quam
Christo interrogant: & fallaci illa statua. Christum
appendunt: & quia videbant eos, ques vi cius
parentes hat eant, retum onus, in indigos, & illi,
ipso contempnunt habeant omnes que ut viles rei-
ciunt & mundi periplem, quo modo, & parientes, &
filium, omnemque progenie conutus proficien-
tum. Hæc sunt illa iudicia, que D. Jacobus fu-
gillæ iniqua, clus, qui virum iudicat, ex eo quod
aut diues est, aut pauper: quia quem opibus vi-
*det affluentem, honorat, reveretur, auctoritat, se-*Tacob. 2.**
dem offert aduenti: Codrum autem mendica-
*centem remoratur, subit vi sibi erectus, exi e-*p.**
Cler, &c. Etenim si introierit in conuenientem vestrum
vir aureum annulum habens in veste candida,
invicerit autem & pauper in sordido habitu. &c.
Nonne iudicatis apud vosmeipso, & facti estis in-
dices cogitationum iniquarum?

§. 8. Iniurii Christum laceſſunt: quia quod
illum pauperem notarunt, nihil de illo
magni crediderunt, contra statuta medi-
ſcoli.

¶. 22 **H**ic calumnia Christo illaræ, & aliam
tancum eius progeniem contemperunt,
quia pauper erat, Joseph & Maria pauperes,
quos parentes eius astimabat, sed insuper ex
ilio conculcerunt esse impossibile, ut adeo vilibus
pauperibusque quis natus parentibus, à rebus
tam excellentibus commendetur, nec virtute,
nec sapientia, nec celesti gratia, nec poter-
tate faciendo miracula, nec villa bona alem
posse decorari. *Dicebant: nonne hic est fabri fi-*
lius, & mater eius Maria? unde ergo hunc vir-
tus & sapientia? Quasi eo quod quis sit pauperis
lignarij, mulierisque in pueris filius, nihil
diues & possit habere laudabilis, quæ Dei cona eius
que gratis ipsi essent alligata, qui parenti-
hus gloriantur opulenti, & dignitatum gradibus
illustribus: quasi vero non tantum haben-
tent i.s., aut cotam Deo non tam essent reci-
pti.

VI. 1.
Dives &
pauper
aqua-
leus.

piendis Dei munericibus capaces pauperes, quam
diuites: quasi, vero non haberet animam tam
celi bonorumque si pauperum capacem pa-
per quam diues. Hoc inter cetera Iohannes De-
mendicos, quod licet in bonis, locis, of-
ficijs teneatque sedibus sit inæqualitas, in bo-
nis tamen celestibus tantum potest pauper
quantum diues, & potest is non minus leplum
ad ea promonere. Iustissimum de-hoc Dei legem
advertisimus præcepit Moysi, ut populo pro-
mulgaret: Hanc scilicet quod dum Iustum
in iure domorum populi, (quod sepius faciebat)
quisque medium sicutum solueret, quo valo-
reus & penderet de orum regalium, nec di-
ues plus solueret, nec pauper minus. Stanga
legis audianus: *Quando iusta summa fili-*Euz.**
rum Israël, ut a numerum dabant singuli pri-
ciuum pro animabus sua Domino &c. Dives no-
addeat ad medium sicutum, & pauper nihil minus.
Tantum dabit pauper, quantum diues. Domine,
lex illa, saluo meliora iucicio, videat iniusta cum
tantum exigat à paupere, quantum à diuite. Ex-
ploratum est, vnuquemque debere contribu-
re, suis conformiter facultatiis, si procedat o-
pibus diues pauperem, quid tantum à paupere,
quantum à diuite expoliat: tantum dabit pauper,
quantum diues. Quid inimo & in legi purifi-
cationis præscripti, ut mulier dition agnum of-
ferret, pauperior autem: *Duos turcas aut duas pueras*
*pollos columbarum. Quia non tibi iustum valeba-*pro-**
*tur tantum pauperiorum in graviore, quantum diu-*te*
rem. Hic coeleste later mysterium. Erat hoc tri-
*butum à Deo impositum, oblatio quadam, quam utr-*um*
*volvato offert ab unoquoque in gratiam actione-*rum**
*nem beneficij creationis, quod hominem erades, *Lam.**
*animam illi infusceret rationalem. Hoc est: Pre-*7.**
tium pro animabus suis. Si sit igitur ad hoc, fit
æqualis pauperis atque diutius oblatio: iam præ-
clarata enim animam, & nobilem largitus est Deus
pauperi quam diuiti: rauta prædictam capacitate
*ad hoc a coelesta, ad beatitudinem, ad diuina-*donam misericordiam, & quæ tanto poterat iure ad*
*Deum, cuius gratiam, eius sacramenta, eius co-*lum**
*lum, quanto diuiti: nec villum discrimen agnou-*imus.*****

Illi quoque D. Paulus exprimit, dum in C.
Non est Genitus & Indus, circumcisus & prep-*o*
tiss. Barbarus & Scyra, frater & liber sed omnis,
& in omnibus Christus. Audi, monet Dives Am-*brosius: Et erit tanquam lignum. symbolum, quod*
nobis rex David depinxit arbores illus celestis,
in qua fructus omnigenos gratiarum donorum
que repetimus; Et erit tanquam lignum. Allades
ad 8.

ad arborem illam celestem, arbores vita, quam
Dominus plantauerat: In medio paradisi, in um
igoras quod docet Philosophia, quod illud-dic
catus staret in medio, quod aequaliter distabat ex
tempore? Talis est Christus in bosum nostrum,
quantum est ex parte sua: tam enim cum libi
proximum habet pauper, si eum velit, quam di
ligeret, tam parvus est accumulare duntis infirmum,
quam fauum, & plebeium quam nobilem: idcirco
conveniens inquit Deus Ambrosius semper in
tempore illum possumus in medio, quando nascitur,
in medio iacturorum animalium ut prædixerat
vates Abacuc; symbolum pecatorum Gentilium
& Iudeorum: quanto adolescenter, in medio Doclo
num sedet in templo; quando viuit, agitque
cum apostolis: Ego in medio vestris sum: quan
do moritur, melius inter duos latrones expi
rat: quando a mortuis resurrexit. Sicut in medio
discipolorum fuerunt. Ita vi quagat bona cœlestia,
que plenis buccis vocari merentur bona, & infor
mine ad illa, & ad sacramenta, quibus suam Chri
stus ditar eccliam nulla sit perfornatio accep
tio: quia tanto ture ad illa gaudet pauper quanto
dunes, & omnium infirmus atque abjectissimus
opilio, quam Rex & Princeps nobilissimus & om
nium abiectissima vetula, quam domina omnium
honoraussima.

IV. Quidam, si rem consideremus, & per re
gulas opera que demetiamur, que Deus lape
nimento in Scripturis expedit, semper am
plius promovit pauperes quam diuersi, & em
inentioribus beneficiis donat que honorauit. Ecce
in primaria regem aeneaque populi virum eligit
ab hominum memoria reiectum aspiratum aga
mentum. In huius successorem apprehendit Davi
dem, adolescentem imberbum adeo incognitum,
venit in domo patris sui eius recordarentur, quia
semper custodiens paternis oibus inuigila
bat: Suffulsi eum de gregibus ovium, & de post
ficiantibus accepti, eum. Amos in Prophetam al
lumpit buculeum per Thecuge deferta di cur
tem Pastor vellens spectare. Danielum
souenem miserum capitum suo perfundit spiritu
tu, audiens erat in causa illa tam illustri, qua
lis illi fuit, in qua de Susanna capite dispu
tabat. Eliam primicerium excollit Prophetarum,
cuius vix nouissim originem, nec quis ipse sue
rit scire. & hiscom dupli implet spiritu a soli
centem operatum, cuius erat exercitum sequi
boves arantes. Ipsomet prostatum, quod sive
spiritus, omnium gratiarum bonorumque sca
turigo, super pauperem, humilemque requies
cit; Super quem requiescit spiritus meus, nisi

super humilem & mansuetum? Subtiliter hoc
D. Gregor. Nazianz, expressit agens de operibus
spiritus & in quibus eadem operatur: Hic D. Grego
spiritus, si pastorem nolus fuerit, circa eundem Nazianz
facit, permissos spiritus exstantem, atque Israe- Oratione in
lis & gen designat. Sacrarum morsu vellucanum, sanctam
Prophetam efficit, Davidem & Amos regit. Si Pentecostes
adolescentem elegantem accepit, prebyterorum
indicum constitutus, idem supra quam & ait ratio
ferre videatur. Tertius est Daniel, qui leones in lacu
superavit, &c.

Hinc monet nos D. Iacobus, ne credamus eo,
quo nos, modo Deum innat rationem, agendo, li
cut nos, cum acceptione personarum, & in no
stris negotijs ac contractibus, ditiones ac potest
tiones preferendo: Fratres mei nolite in persona
rum acceptione habere fidem Domini nostri I. su
Christi. Nomine fidei omnia dona & cœlestia, &
spiritualia Christi comprehendit: Audite fratres
mei; nonne Deus elegit pauperes in hoc mundo, di
uisos in fide & heredes regni, quod repremisit Deus
diligenter se: vos autem exhortatis pauperem.
Vos precios attendite, quos Deus elegit ministris
gratia sua ac Evangelij principialiores. Nonne Iacob
pauperes dixerunt pectorales, tristes, pauperes?
Idiotas qui gymnasia non frequentatunt, nec illa
quidem viderunt? Hoc idem confirmat D. Pau
lus: Quia non multi sapientes secundum carnem,
non multi potentes, non multi nobiles, sed qui sunt
in spiritu mundi elegit Deus ut confundat sapientes. Et
in spiritu mundi elegit Deus, ut confundat fortia, &
ignobilia mundi, & contemptibilias. Et Deus, &
ea que non sunt, ut ea que sunt defrueret. (quia
sic conuenientebat,) ut non glorietur omnis caro in
aspectu eius: Quanto magis mundi tortitudo
desideratur, tanto coelestis virtus eluet mani
festius, atque in his tanto Deus brachii suis po
tentiam declarat evidenter, quanto sunt media,
que suis definit operibus, utiliora. Hoc licet no
bis proponere Nazarenus: Nonne Deus elegit pa
uperes in hoc mundo? Vnum Davidem, alterum Iacob
Ezechielem, hunc Danielem, illos Michæam
& Amos? Vos autem exhortatis pauperem. Vos
autem exhortatis pauperem Christum, quia eò
quod talis sit, vobisvidetur, quod habent non pos
sit aliquod spiritus & donum, nec agere aliquid dignum memorari. Hinc emanavit, quod scandali
zabantur in eo. Emphaticum habet hoc verbum non
minimam, & significat, quod nullam adhiberent
fidem ihs quod de Christo spargebant præcla
rissima. Contingebant inter se prodigia, signa illu
penda, miracula celestima, que famuloquente
percepunt, & hominem, quem suo iudicio cer

SS 3 nebant

Iacob
Nazare
norum
scanda
lum.

rebat abieictum nullius stirpis summi contentibilem, & in hoc scandalizabantur dicebaturque, implicat, hominem hunc ea patrate, qua de illo diuulgantur. Nō sibi conuenient, non correspondent tanta miraculorum potentia, & tam abiecta generis nobilitas, quali hunc extactum esse nemo nostrorum ignorat. Et hoc inter se militabant: *Vnde huius virtutes, & hac omnia?* Vnde nam ex eius natura? ex eius prærogatiis? ex præclaro parentum stemmate? quodquid in illo notamus, abieictum est, unde ergo tanta pollutio prodit mirabilia, quanta de illo facta refertur? q.d. Quod sciphs alij fallant, & opera de illo credant, qualia dicuntur, non mutantur: quia, quis sit, non agnoscent, nec eius perspectam habent infirmitatem, nec eius aut familiæ sua nullam dignitatem, nec parentum, stirpis, fratrumpque genus norunt obscurissimum. Porro quod nos, fallere non potest, etenim illam nouimus: iustus & in cœlesti scandalizantur in eis. Generatio prava, præpolluta, atque peruerla, cum enim de Christo præclaræ fuisse, eumque magis pendere debilitatem, ex ijs que illo percepant, magnalia illis tamen si em degenerant ex eo quod de ipso viliter iudicarent.

Q. 24

VII. Hos illis compao rationis expertibus quo: Spiritus S. Filios Belial arguit: cum enim illis Dominus in Regem uxiliet Saul, defensionem, qui de potestate redimeret inimicorum, & in prælia eam alliceret, libertatem, seruaret, mox ut illum videatur, & stupis eius infirma, vilesq; & prospicie recordantur, parentum memorant natales colique vulgares, & obscuros, aspernati sunt, designati sunt, arbitrii sunt, omnes eius vires excedere, quod animus illi si rei regi conueniens, principis. Monarchæ vigeret conditionibus, cui tam ignobilis parentum erat prosapia. Eti Belial discerunt. Nam falsare non poterit: sed & diffixerunt eum, & non attulerunt ei manu, q. al. hoc quod modo Nazarenus: *Vnde huius potestus? unde virtutes, & Proprium opus hoc suum?* & celos in propriam coniuncte dignitatem, & in exercitorum vilitatem, vt illos de lignetis D. Gregorius ex occasione declarandi verba lob: Lib. 14. *Omnis sublimus videt; ipse est rex super universos.* Mor. 5c. *Ilos superbia: de superbiis & humilibus. Quod 14. vs. 17. rei quid canxi sit, quod superbi sancti os hunc ad miles despiciant, & humiles sancti superbos finem, magnificiant peccatores. Et ratio confitim al: Iob. 41. signatur: eo quod infanti superbia oculos con- 25. iungant in bonum aliquod, quod in se habent, & in defectum aliquem, quod exterior laborant,*

(a)
26 p. dicas
mundas.

Nihil tam bonum, quod non aliquo labore defectu. Perdici bonum & sanum est peccatum, porto si vesiculam gnturis vel membranam lam interiore comedere volueris, lapillis in uenies repletam, qui ubi dentes confingantur. Nihil tam malum quod non aliquod habet beat bonum. Serpens virtutem habet cordalem pro theriaca, que venenum tollit, ipse tanquam veneno turget. Superbus in se bona que? VIII que perpendit, in proximo vero defectus ex sis aggerat, unde & sciphs in asperitate, alium in autem temere suspedit; & hinc contemnit, ita ut puto iste nascitur, quo superbus humilem aspernitur. Humilis vero est contra, proximi virtutes dominum, quae considerat, & sua in se peccata sedulus inuestigat, unde & sciphs designatis despicit, & proximum quamcumlibet grauem peccatorem nisi peccati modestus anteponit. Quantum tribuebat David, uid sagli regi hec improbo? Et quanto se illo faciebat inferiorem? Ratio datu, quod in illo David attendebat, quod rex esset & unus a Deo, in se vero, quod insimus esset & in patrem domino natu minimum, ex tribu pau, petre progenitus: unde Regem sic affatus: *Quis perfugierit Rex Israel: quem perfugurit.* Attende, precor, quis sum? Canum mortuum perfuguerit & pulicem unum. Adeps Gregor. Cenit tam unius in Regem fuerat David, iam exorsus Samuel, & cora super se oculum fundente didicere, quod cum divina gratia, Saul reprobato, ad regnum gubernacula possidenda feruabat. & non perfugit aduersario mente humiliis substernebat. Ex quibus D. Gregorius horum confirmat veritatem: *Omnis sublimus videt. Quod scilicet proprieum sit superbo per Leviathan designatum, non nisi sublimis & excellum quod in se est, de mirari, & viles quod in aliis est, attendere, quo sit ut alios designet, ut exemplo patet in his Nazarenis, qui hoc tantum in Christo perpendunt, quod humile, quod in oculis eorum atrectum reputatur, & nequaquam eius doctrinam sublimitatem, & miraculorum considerant excelluntiam. In sciphs stirpis suis considerant eminentiam, quod de Patriarcha descendant Abraham & nequaquam virtus & peccata, que illos poterant. Ilos humiliare, unde & Christus apud eos milio in honore habebatur.*

Fatebit modis evidenter, quam iusta de causa Christus de illo possit lamentari, & quam nullum Nasus sit fundamentum, quo ipsi intantur, ut depenant de Christo querimontas, cum ipsi in Christo etiam illud vilpendant, quod primo loco habere debent, & nullius pretij ducunt, quod attingunt, ut exper-

expsum agnoscere debuerint, ut omni veritate. Ita ut multifariam, multisque modis hi Nazareni concives, Christum iniurias exagrabant, summisque sunt machinatae calumniantur. Nihilominus, cum Christus ea de causa, & debet & posset contra eos vehementius expostulare, profluum illi tamen querelas corde formatis aceriores, in illosque coniungit, obloquentes: *Quare audimus facta in Capharnaum facias hic in patria tua.* Verba que in iis perficie taurum querelas in Christum comprehenduntur, q.d. Regne fieri posse credimus, ut adeo sis exterius rationibus liberalis, ad eō beneficis ut illa probant quia de te vulgariter & in illis & perans, nominatum antea Capharnaui: patriæ vero nra sis adeo pacis & austeros, ut ne vnum eorum quidem in illa perpetue miraculum? At amen si ea posimus inspicimus, simul cum querela diabolicum explicant despectum operem in agnatione, que de Christo, fama peruvante spargebantur: & quia illi in faciem obij: ian, quod quicquid operatus fuisse dicebatur alijs ciuitatis, maxime Capharnaui, mere essent ludionum impulso: q.d. Ex tot operibus prodigiis quia rumor de te celebrat exterorum qui te non cognoscunt: *Fac hoc in patria tua,* q.i. utique te cognoscimus, & nouimus, quiaque tunc ea potendam, & brachij cui fertudo perveniat. Con perturbat, quod illa hic non facias, quia cum animi tui nobis intima pateant, abit vi nos velut Capharnaitas in fraudem illicias aut circumferibas. Ecce hic quod antisias: *Exspectans vi faceret iudicium,* & ecce clamor.

§. 9. Amen dico vobis. Evidenter probat Christus, quod ipse sit, qui merito de suis possit ciuitatis, non illi de ipso conqueri.

R Esonder illis Christes: Amen dico vobis, quia nemo Propheta acceptus est in patria sua. Clatio clauim pellit hoc adagio illum redargunt: *Medice cura seipsum.* Erat hoc adagium, quo vtebantur, illum arguendo, qui neglegit propter ipsos curabat aliena. Respondet illis alio Proverbiu: Nemo Propheta, &c. hoc enim est, quod com-
f. El. muniter dicimus. (a) Vult Saluator iisdem ar-
gumentis quibus illum impugnant, ipsos con-
vincere, ac ostendere luce clarum, quod in eo
moxa hi ipso, de quo illum reprehendunt, ipsimet delin-
quent arguendi. Nemo negat quin ex lege natu-
rae mulio strictus adstringatur, filius patriæ luce-

quam alienis. Attamen hoc eodem modo, quod propria patria, magis propnis filiis ac indigenis, quam alienis seu exterris obligetur: liquido namque confat, quod strictus patriæ iam teneatur, Si ciuitates quia patria tua, tue et velut mater tropis, teneatur & omnibus est in concele, quod arcis tenuerat patrum & tur mater, que propriis filium genii visceribus, ipsa illi succurrere lacte sua, subedio, prafidie, quam ceteræ mulieres. Huius principij ratione al-
signant philosophi, quae certa vigoroſius svol-
lent, atque potentiss. & conserue integriss her-
bas naturales, que in illa, & ex ea pullulant,
quam plantas adductas alienas, in tangere, ut
naturales vix possit agricultura extirpare radicibus,
quantumlibet iactat, atet, & evellat, illas vero
alijs natas regionibus, & transplantatas nullor-
laborc excolat quas ipsa finit terra exarescere. III
Causa haec est, quod illarem matet eis naturalis. Similito-
que, sicut talis, illas suis eduxit secunda vice dñe de-
ribus, aliam vero est velut nutrita seu novata, claratur.
cui filii alienigena nutriendi commendantur.
Ego, respondet Christus, legi satisfeci naturali-
cum pluribus partibus, quam ceteras omnes re-
giones officijs devinxerim. Ego, non tans quam
pana me patria coleret existimatione, & sedulio-
pendens illi non profuturum, si primo me in
illa impetu declararem, meamque proponerem
efficiam, illam prius studi majori disponere
conspiri, talum extra illam & in circuitu ex-
hibitione miraculorum, que velut inaudita stu-
pendaque divulgentur. Ego ipse non iniuratus
accessi, illi quidquid habebam, quidquam poter-
am, quidquid illa posset exoptare liberaliter of-
ferens, idque tam perfectè, ut in eum suum, me-
loco hanc scilicet publico, id est in Synagoga, die
concursus populi copiosioris, tempe Sabbathi.
Hic steri, velut mercator ad iunctum paratus, cui
huc quod libuerit elargiri, simul quoque ei natos
mutauit.

Proinde nemo me, quod patria defuerim re-
arguat, ipsa quidem mihi defuit: cum etenim
debet, magis ipso teneretur, quam cetera re-
giones, recipere, me revereri, esse quam meam
honorem in eum quieti, velut proprium sibi filium,
nendum hoc non agit, quod ceteræ regiones,
quoniam ipsam solam accuso, quod usque modo
me despexit infidelis. Ceteræ, me licet atten-
derint ut alienigenam, honorarunt tamen, rec-
perunt, defenderunt, revererunt, doctrimam Christo
meam exceperunt, conciones meas incolierunt,
runt, meam fidem suscepserunt, personam meam non iffe-
complexi sunt, proprias milia tradiderunt illi-
animas.